

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษานาฬิกาชีวิตของหญิงและชายจากคำกริยาและคำกริยาวิเศษณ์ในภาษาไทยในงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมคำแสดงอาการและลักษณะของหญิงและชาย เพื่อนำมาวิเคราะห์นาฬิกาชีวิตของหญิงและชายจากทัศนระของกุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นตัวแทนกุ่มคนในสังคมปัจจุบันที่มีอายุต่าง ๆ กันและมีเพศต่างกันว่ามีนาฬิกาชีวิตของหญิงและนาฬิกาชีวิตของชายแตกต่างกันอย่างไร

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลคำกริยาและคำกริยาวิเศษณ์ที่แสดงอาการและลักษณะของคนจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (พิมพ์ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2538) และพจนานุกรมฉบับนายมานิต มานิตเจริญ (พิมพ์ครั้งที่ 15 พ.ศ. 2538) โดยรวบรวมได้ทั้งหมด จำนวน 1,174 คำ นำคำเหล่านี้มาคัดเลือกโดยใช้ทัศนระจากกุ่มตัวอย่าง จำนวน 18 คน ได้คำที่แสดงอาการและลักษณะของหญิงและชายอย่างชัดเจน คือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป จำนวน 497 คำ นำคำทั้ง 497 คำนี้ มาศึกษานาฬิกาชีวิตของหญิงและชายจากทัศนระของกุ่มตัวอย่าง โดยใช้กุ่มตัวอย่างจำนวน 90 คน แยกเป็นเพศหญิงและเพศชาย 3 กุ่มอายุ คือ 15 - 25 ปี, 35 - 45 ปี และ 55 - 65 ปี ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของคนในสังคมปัจจุบัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. การแปรของทัศนระอันเกิดจากตัวแปรทางเพศและตัวแปรแบบทางเพศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01
2. การแปรของทัศนระอันเกิดจากตัวแปรทางอายุแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. การแปรของทัศนระอันเกิดจากตัวแปรร่วมคือ อายุและเพศ แบบทางเพศและเพศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01
4. การแปรของทัศนระอันเกิดจากตัวแปรร่วมคือ อายุและแบบทางเพศ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. การแปรของทัศนระอันเกิดจากตัวแปรร่วม 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรทางอายุ ตัวแปรทางเพศ และตัวแปรแบบทางเพศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรทางเพศ เมื่อเข้าไปเกี่ยวข้องกับตัวแปรอื่นใดก็ตาม จะทำให้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ การแปรผันมีความแตกต่างกันอย่างเป็นระบบชัดเจน ส่วนตัวแปรทางอายุเมื่อเข้าไปเกี่ยวข้องกับตัวแปรอื่นใดที่ไม่ใช่ตัวแปรทางเพศ จะมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ การแปรผันมีความแตกต่างกันอย่างไม่เป็นระบบ

เมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาในงานวิจัยนี้กับงานวิจัยของจิระศักดิ์ ปิยพสุนทร (2539) ที่ศึกษามโนทัศน์เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง (self - concept) ของหญิงและชายจากคำกริยาและคำกริยาวิเศษณ์ในภาษาไทย จะพบว่ามโนทัศน์ตรงข้ามกัน ผลการศึกษาของจิระศักดิ์พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อมโนทัศน์เกี่ยวกับตนเองคือตัวแปรทางอายุ ในขณะที่ความแตกต่างทางเพศไม่ใช่ตัวแปรที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผลการศึกษาในงานวิจัยนี้พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อการแสดงภาพลักษณ์คือ ตัวแปรทางเพศ ในขณะที่ความแตกต่างทางอายุไม่ใช่ตัวแปรที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษาเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของหญิงและชายจากคำกริยาและคำวิเศษณ์ในภาษาไทยจากงานวิจัยทั้ง 2 เรื่องดังกล่าว แม้จะใช้ข้อมูลที่เป็นคำกริยาและคำกริยาวิเศษณ์กลุ่มเดียวกัน แต่แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างทัศนคติเกี่ยวกับภาพลักษณ์ กล่าวคือ การศึกษาเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของกลุ่มคนในสังคมโดยทั่วไป (Social Concept) ในงานวิจัยเรื่องนี้ ผลที่ได้พบว่า ตัวแปรทางเพศจะมีผลต่อการแปรของทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และคนในสังคมปัจจุบันทั้งเพศหญิงและเพศชายจะมีทัศนคติตรงกันว่า คำกริยาและคำกริยาวิเศษณ์ในภาษาไทยแสดงภาพลักษณ์ของหญิงและชายแตกต่างกัน เช่น มีทัศนคติว่า เข้มแข็ง สุขุม เป็นภาพลักษณ์ของชาย และมีทัศนคติว่า นุ่มนวล นุ่มนวล เป็นภาพลักษณ์ของหญิง ในขณะที่งานวิจัยของจิระศักดิ์ ซึ่งศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง (Self Concept) ผลที่ได้จะพบว่า ตัวแปรทางอายุมีผลต่อการแปรของทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเองในคำว่า เข้มแข็ง สุขุม นุ่มนวล นุ่มนวล กลายเป็นคำที่มีภาพลักษณ์ที่เป็นกลางทางเพศ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าทั้งเพศหญิงและเพศชายในทุกช่วงอายุมีทัศนคติว่าตนเองมีภาพลักษณ์ดังกล่าว ทั้ง ๆ ที่คำเหล่านี้ไม่ใช่ลักษณะเพศของตนเอง

ผลการศึกษาเกี่ยวกับความหมาย โดยการวิเคราะห์อรรถลักษณะของคำกริยาและคำกริยาวิเศษณ์ที่แสดงภาพลักษณ์ของหญิงและชาย สามารถกำหนดเป็นอรรถลักษณะเพื่อนำมาศึกษาได้จำนวน 28 อรรถลักษณะ โดยจัดเป็นกลุ่มอรรถลักษณะใหญ่ ๆ ได้ 5 กลุ่ม คือ

1. อรรถลักษณะที่บ่งเพศ
2. อรรถลักษณะที่แสดงความหมาย
3. อรรถลักษณะที่แสดงรูปลักษณะทางกาย
4. อรรถลักษณะที่แสดงอาการปฏิกิริยา
5. อรรถลักษณะที่เกี่ยวกับการแสดงออกทางอารมณ์ พฤติกรรม ความคิด

ผลการวิเคราะห์อรรถลักษณะต่าง ๆ ของคำกริยาและคำกริยาวิเศษณ์ในภาษาไทยทั้งหมด พบว่า อรรถลักษณะที่แสดงภาพลักษณ์ของประเทศหญิงอย่างชัดเจนจะปรากฏทางรูปลักษณะทางกาย โดยเฉพาะลักษณะรูปร่างและใบหน้าที่เน้นความสวยงาม อรรถลักษณะที่แสดงอาการปฏิกิริยาจะแสดงออกทางลักษณะท่าทาง หรือลักษณะคำพูดที่สะเทือนใจผู้อื่น เช่น การคำ การนินทา ส่วน อรรถลักษณะที่แสดงภาพลักษณ์ของประเทศชายจะปรากฏทางรูปลักษณะทางกาย แสดงลักษณะรูปร่างที่เน้นความแข็งแรง อรรถลักษณะที่แสดงอาการปฏิกิริยาจะแสดงออกทางลักษณะท่าทาง หรือคำพูดที่มีลักษณะก้าวร้าว ไม่สุภาพ และอรรถลักษณะที่แสดงภาพลักษณ์ของประเทศชายอย่างชัดเจนจะเกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางพฤติกรรม ความคิด เช่น ลักษณะความประพฤติ หรือพฤติกรรมที่ต่อทางเพศ ลักษณะความเข้มแข็ง ความกล้าหาญ และเมื่อเปรียบเทียบอรรถลักษณะที่บ่งเพศ พบว่า อรรถลักษณะของคำที่แสดงภาพลักษณ์หญิงจะบ่งเพศชัดเจนกว่าอรรถลักษณะของคำที่แสดงภาพลักษณ์ชาย ในส่วนของอรรถลักษณะที่แสดงความหมายพบว่า อรรถลักษณะที่แสดงความหมายในทางที่ดีของภาพลักษณ์หญิง จะมีจำนวนมากกว่าอรรถลักษณะที่แสดงความหมายในทางที่ดีของภาพลักษณ์ชาย และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างความหมายของอรรถลักษณะที่มีความหมายในทางที่ดีกับอรรถลักษณะที่แสดงความหมายในทางที่ไม่ดีจะพบว่า จำนวนอรรถลักษณะของคำที่แสดงความหมายในทางที่ไม่ดีจะมีมากกว่าจำนวนอรรถลักษณะของคำที่แสดงความหมายในทางที่ดี ทั้งในภาพลักษณ์ชายและภาพลักษณ์หญิง

เมื่อนำผลการวิเคราะห์อรรถลักษณะต่าง ๆ ของคำกริยาและคำกริยาวิเศษณ์มาจัดกลุ่มทางความหมาย โดยอาศัยเกณฑ์การจำแนกประเภทคำกริยาของภาณุ สังขะวร(2527) จะได้ภาพลักษณ์ของหญิงและชาย ดังนี้ คือ

ภาพลักษณ์ของหญิงจะเกี่ยวข้องอรรถลักษณะของคำกริยาและคำกริยาวิเศษณ์แสดงสภาพ และคำกริยาและคำกริยาวิเศษณ์แสดงอาการ กล่าวคือ ภาพลักษณ์หญิงที่ชัดเจนจะปรากฏทางลักษณะรูปร่างหน้าตาที่เน้นความสวยงาม ลักษณะคำพูดที่สะเทือนใจผู้อื่น เช่น การคำ การ

นินทา หรือการพูดประจบประแจง รวมทั้งการแสดงท่าทางใส่จิตเพื่อชิงชู้ความสนใจจากเพศตรงข้าม

ภาพลักษณ์ของชายจะเกี่ยวข้องกับบรรดาลักษณะของคำกริยาและคำกริยาวิเศษณ์แสดงสภาพ และคำกริยาและคำกริยาวิเศษณ์แสดงอาการ กล่าวคือ ภาพลักษณ์ชายที่ชัดเจนจะปรากฏทางลักษณะรูปร่างที่เน้นความแข็งแรง ลักษณะความกล้าหาญ ความมีอำนาจ ลักษณะคำพูดที่ก้าวร้าว ไม่สุภาพ หรือต่อทางผู้สาว ลักษณะท่าทางหรือความประพฤติที่ต่อไปในทางเพศ มีนิสัยรักสนุก ชอบดื่มสุรา

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาภาพลักษณ์ของหญิงและชายในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้ตัวแปรทางเพศ ช่วงอายุ และแบบทางเพศ เป็นตัวแปรในการศึกษา ซึ่งอาจอธิบายความแปรปรวนที่เกิดขึ้นได้น้อย ดังนั้น การศึกษาโดยใช้ตัวแปรอื่น เช่น ระดับการศึกษา หรือกลุ่มอาชีพ อาจจะได้ผลได้ชัดเจนขึ้น
2. การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาภาพลักษณ์จากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัฒนธรรมเดียวกัน ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างวัฒนธรรมกัน
3. ควรมีการศึกษาภาพลักษณ์ของหญิงและชายในสาขประเภทอื่น ๆ เช่น ค่านาม คำสรรพนาม คำอุทาน
4. ควรมีการศึกษาภาพลักษณ์ของหญิงและชายในลักษณะที่เป็นกลางทางเพศ หรือแบบแอนโดรจีนิ (Androgyny)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย